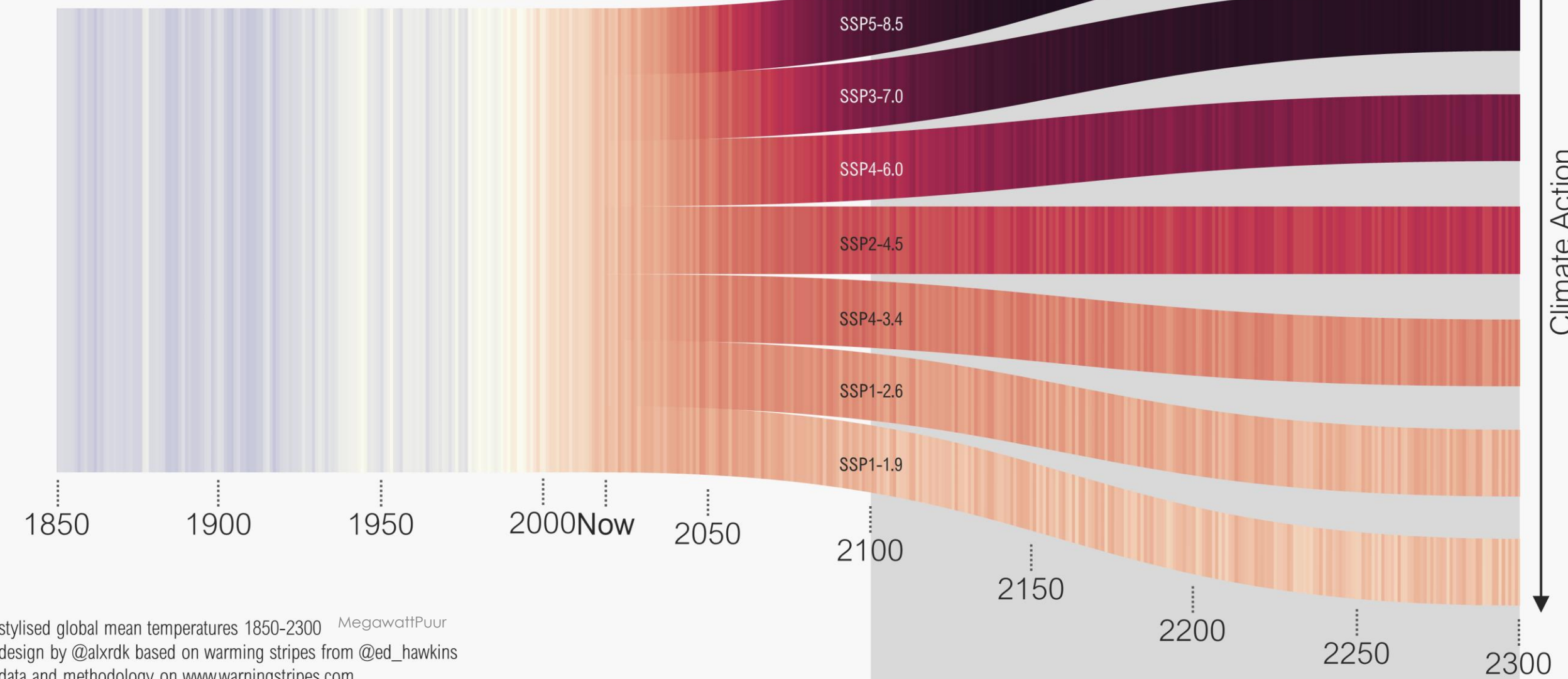
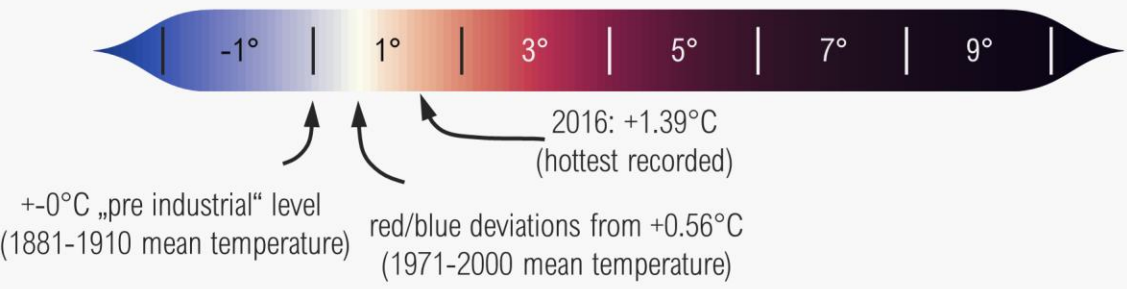

Opbouw presentatie

- DEEL I
- Context
- REScoop
- Coöperatief ondernemen volgens de ICA principes
- Clean Energy Package : Europese directieven
- Wat kan de overheid doen?
- DEEL II
- MegawattPuur

Projections based on extended RCPs by M. Meinshausen, S. Smith, et al. (2011) and adapted to provisional SSP/RCP CMIP6 combinations

stylised global mean temperatures 1850-2300 MegawattPuur
design by @alxrdk based on warming stripes from @ed_hawkins
data and methodology on www.warningstripes.com

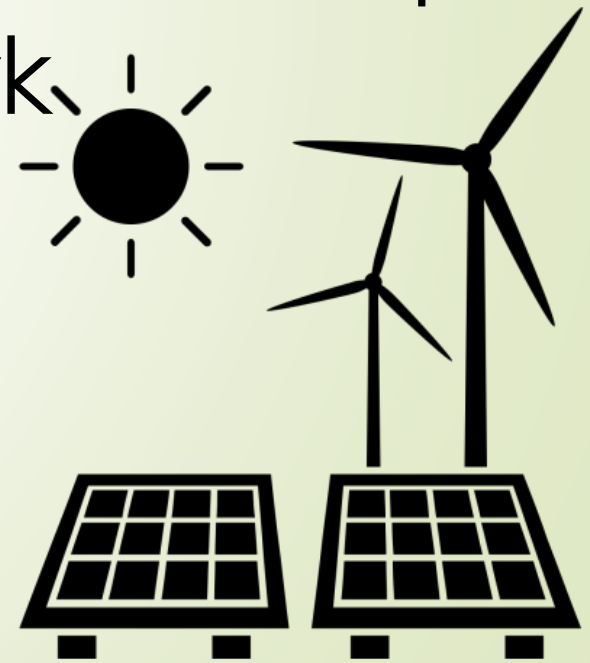
Warmte
strepen België
1901-2018

mega
Watt
puur

Coöperatieve Vennootschap
met sociaal oogmerk

...que?

MegawattPuur

Wat is een energiecoöperatie?

Wat is een REScoop?

Burgerenergiecoöperatie > RESCOOP: Renewable Energy Sources cooperations.

REScoop EU : burgers – samenwerken - energiegemeenschap.

open en democratisch; diensten en andere voordelen aan de lokale gemeenschap.

Alternatief type van marktspeler

verschillende filosofie van zaken doen (Clean Energy Package)

Primair doel: sociale innovatie & economische activiteit zonder commerciële doeleinden

Wat is een REScoop?

Diensten die REScoop's kunnen leveren:

- Opwekken van hernieuwbare energie (Beauvent, Ecopower, ..)
- Energie efficiëntiediensten (renovaties bijv. Wijkwerf van Energent)
- Levering en distributie (warmte en stroom)
- Electro-mobiliteit diensten (bijv. Coopstroom Brugge)
- Opslag en aggregatie
- ..

De 7-ica principes

- Vrijwillig en open lidmaatschap
- Democratische controle door de leden
- Economische participatie door de leden
- Autonomie en onafhankelijkheid: **REScoop ≠ FINcoop**
- Onderwijs, vorming en informatieverstrekking
- Samenwerking met en tussen andere coöperaties
- Positieve maatschappelijke invloed

REScoop ≠ FINcoop

- RESCOOP
- open voor 100% rechtstreekse burgerparticipatie
- eigenaar = zoveel mogelijk de gebruiker (doel)
- transparantie in het beleid + 5% dividend gemiddeld
- goede dienstverlening + eerlijke prijs
- lokale verankering, betrokkenheid, bewustere omgang met energiegebruik,..
- Ook investeren in de minder rendabele projecten uit maatschappelijk doel

- FINCOOP
- beperkte participatie via achtergestelde lening
- winst: kruimels voor de coöperant
- tov activa staat enkel de achtergestelde lening > groter risico
- Geen democratische inspraak in bestuur
- Weinig incentive om lokaal betrokkenheid en overleg met bewoners en overheid te creëren

RESCOOP VLAANDEREN

- Vlaamse federatie voor burgercoöperaties voor hernieuwbare energie. De federatie werd opgericht in 2015 door de toen zes actieve burgercoöperaties in Vlaanderen
- Momenteel 17 burgercoöperaties
- Handelen volgens ICA principes

REScoop als maatschappelijk antwoord – de uitdagingen

- wereldwijde energietransitie naar hernieuwbare energie vereist; sociaal rechtvaardig?
- Burger betaalt momenteel reeds de transitie (energiefactuur, subsidies, spaargeld)
- hernieuwbare energiebronnen als ‘gemeengoed’. Privatisering door **windrush** van beste gronden. Fair deel voor burgercoöperatie nodig.
- Steun PV gericht op eigenverbruik: grote oppervlakte blijft onbenut. Regelgeving verhindert collectieve PV die opengesteld zijn voor 100% burgerparticipatie.

REScoop als maatschappelijk antwoord – de meerwaarde

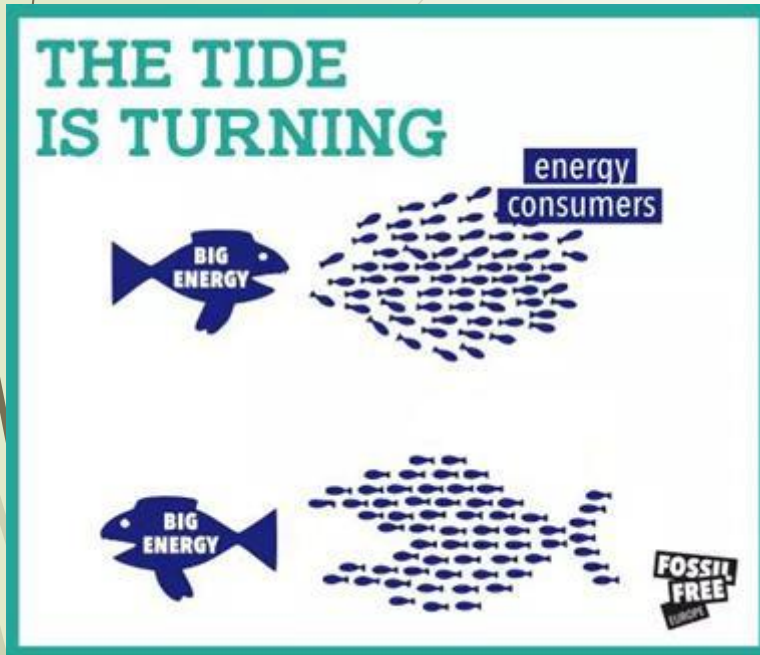
- ▶ In Duitsland 1/3 van de hernieuwbare energieprojecten in handen van burgercoöperaties, in Vlaanderen 4%. Alvast nog veel ruimte voor meerwaarde ;-)
- ▶ Lokaal omgevingsenergie oogsten - energievoorziening in eigen handen nemen - lokale verankering en duurzame autonomie
- ▶ Harmonie met lokale gemeenschap; natuurlijke bondgenoten voor lokale besturen
- ▶ windturbines en PV projecten worden projecten van de burgers: **draagvlak**

Statement Europese Commissie

- “Most importantly, our vision is of an Energy Union with citizens at its core, where citizens take ownership of the energy transition, benefit from new technologies to reduce their bills, participate actively in the market, and where vulnerable consumers are protected”
- EU Commissaris voor Energie
- Miguel Arias Cañete
- February 2015

Clean energy package

> EU wil energietransitie: tegen 2030 -40% CO₂ uitstoot

- Clean Energy Package (CEP): **Citizen Energy Community** (CEC) and **Renewable Energy Community** (REC) – directieven uit 2018/2019
- > een BEG (Burger Energie Gemeenschap) RES & FIN
- > een HEG (Hernieuwbare Energie Gemeenschap)
- Studie Potential for citizen-produced electricity in the EU: burgercoöperatie potentieel tot 45% van energiebehoefte tegen 2050

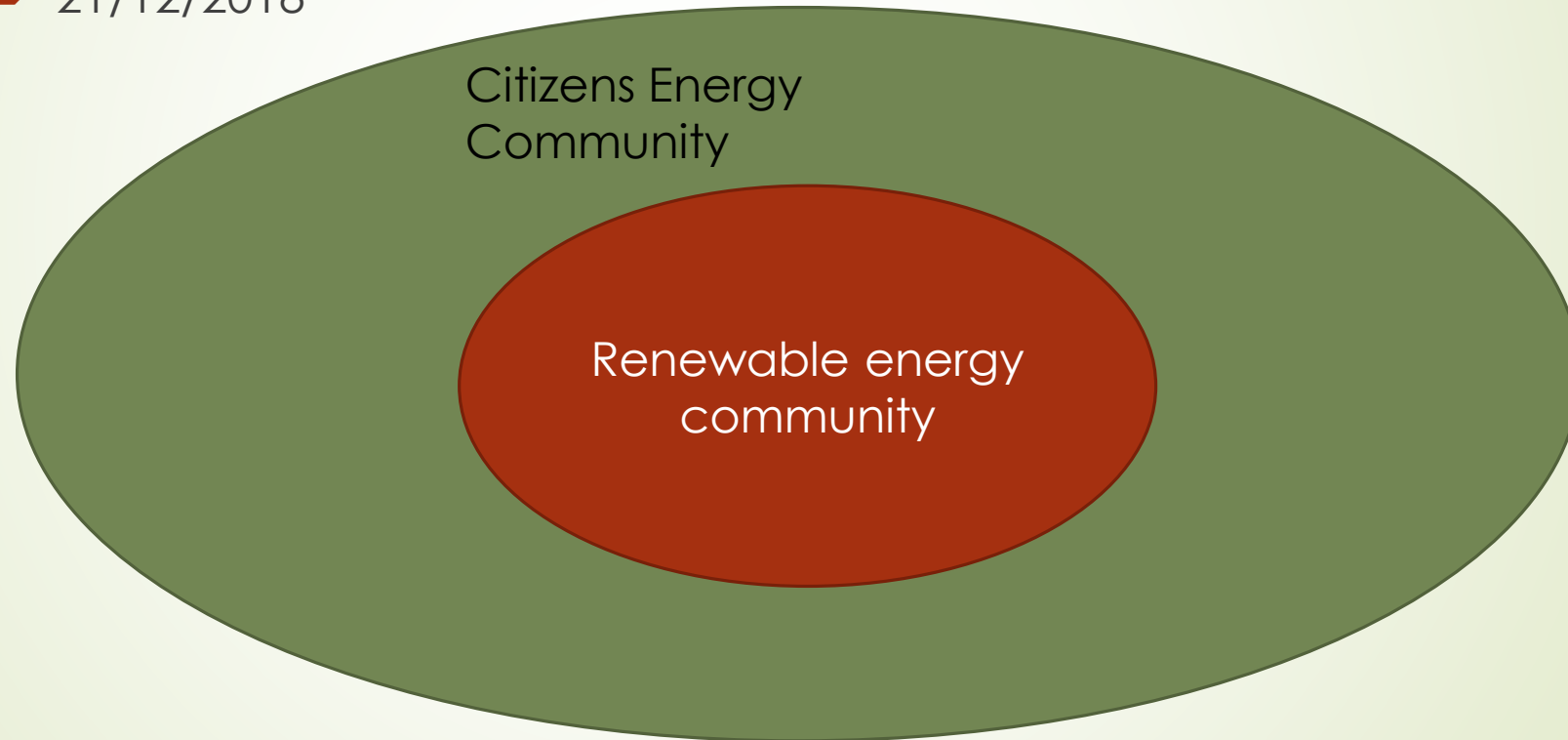
Directieve Hernieuwbare Energie

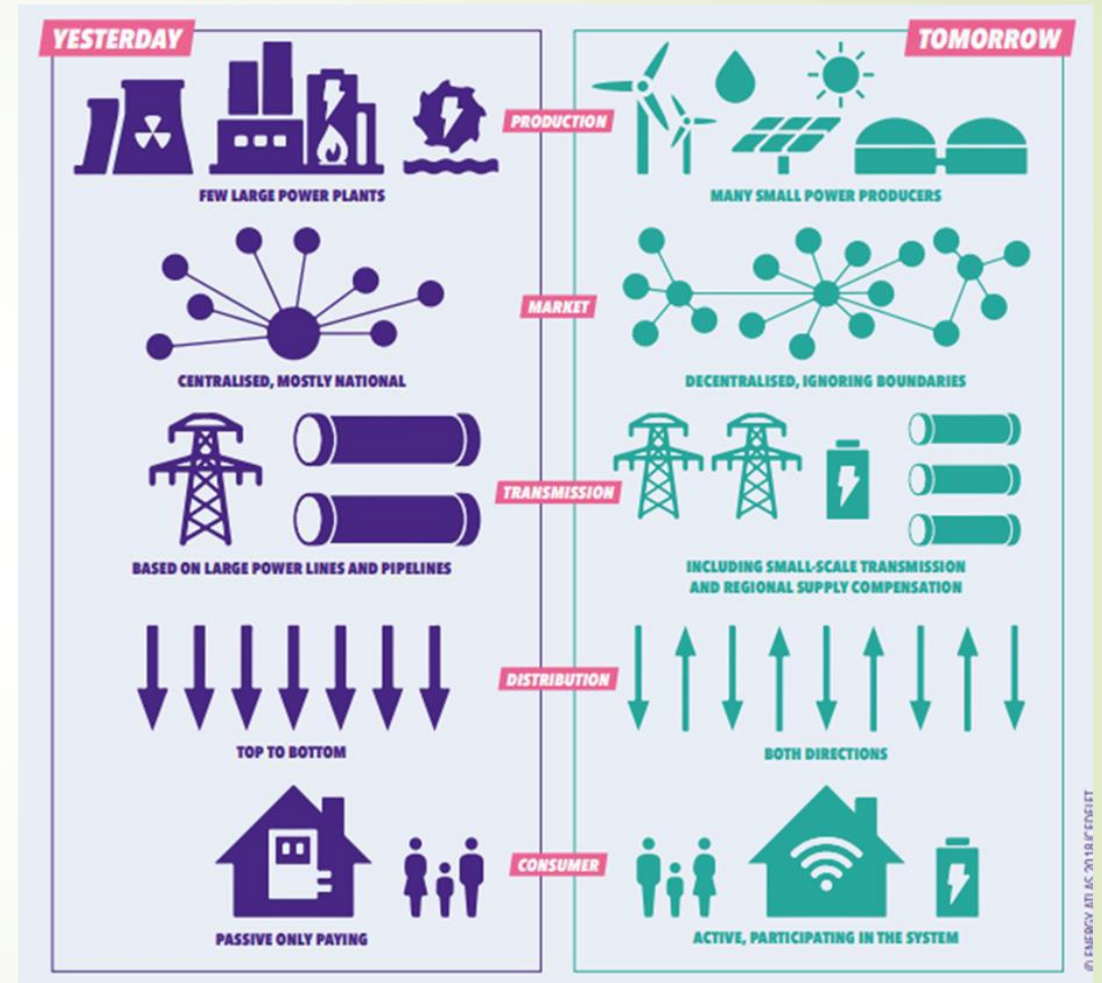
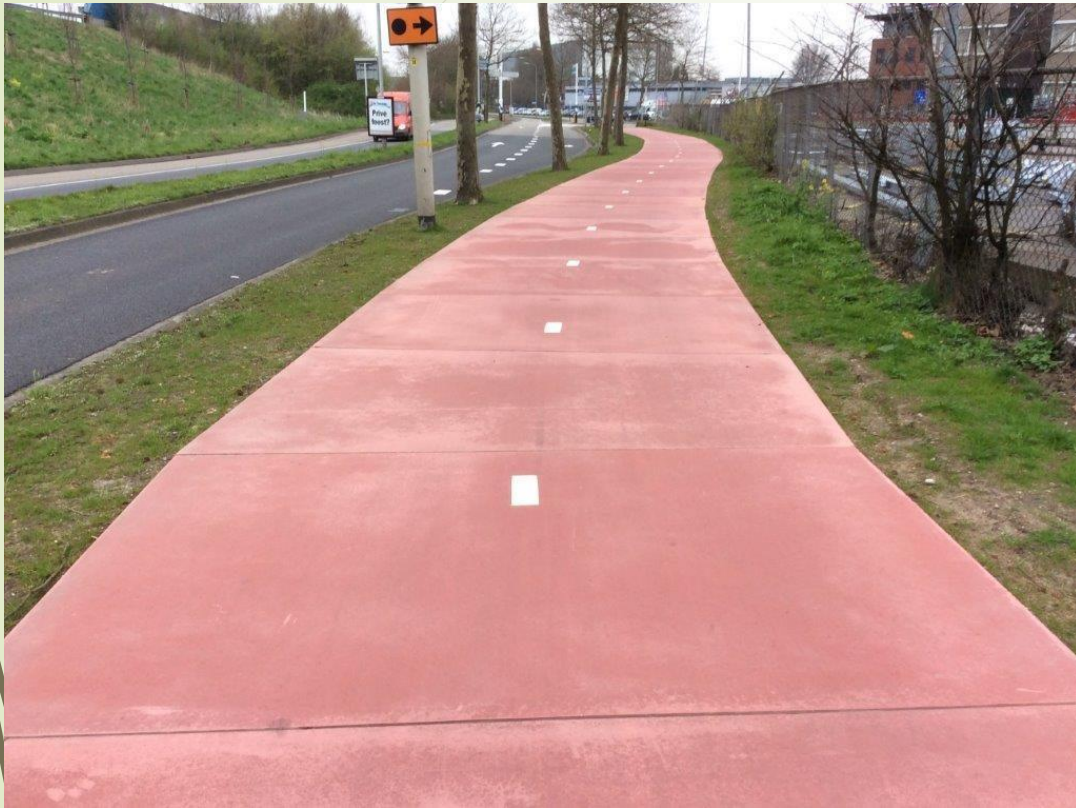
Hernieuwbare-energiegemeenschap

- een juridische entiteit die:
- a) in overeenstemming met het toepasselijke nationale recht, gebaseerd is op open en vrijwillige deelname, **autonoom** is en daadwerkelijk wordt gecontroleerd door aandeelhouders of leden die zijn gevestigd **in de nabijheid** van de hernieuwbare-energieprojecten die in eigendom zijn van en ontwikkeld zijn door die juridische entiteit.
- b) waarvan de aandeelhouders of leden natuurlijke personen, kmo's of lokale overheden, met inbegrip van gemeenten, zijn. (itt MWP)
- c) waarvan het hoofddoel het verschaffen is van voordelen op milieugebied of op economisch of sociaal gebied aan haar aandeelhouders of leden of aan de lokale gebieden waar zij actief is, en niet het realiseren van winst.

Clean energy package

► 21/12/2018

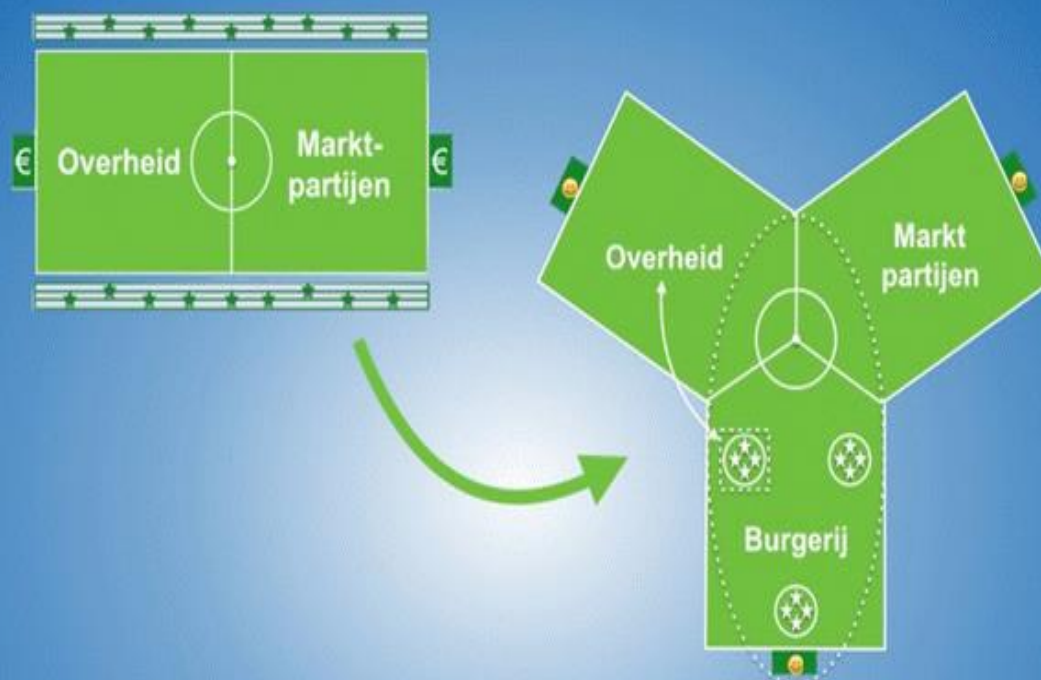
Concreet

1. Gelijkheid: Voor iedereen geldt hetzelfde, gelijke omstandigheden
2. Gelijkwaardig(heid): Voor iedereen wat nodig en mogelijk is, aangepaste omstandigheden

De Coöperatieve Samenleving

Naar een nieuw speelveld © DCS/TSG

Welke maatregelen te nemen?

Maatregelen overheid als opdrachtgever:

1. Benut publieke en semipublieke gronden voor windprojecten via burgerenergiecoöperaties
2. Benut publieke en semipublieke daken voor zonprojecten via burgerenergiecoöperaties
3. Betrek burgerenergiecoöperaties bij tenders voor offshore windenergie

Welke maatregelen te nemen?

- **Maatregelen overheid als regulator:**
- 4. Vlaams decreet omgevingsenergie met tot 50% participatie via burgerenergiecoöperaties
- 5. Specifieke banding factor voor collectief zonnedelen door lokale gemeenschap via burgerenergiecoöperaties

mega
Watt
puur

Frauke Van Goethem

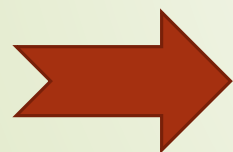
Mede-oprichter MegaWattPuur

Clustermanager duurzaamheid bij Interwaas

Aanleiding

- Sint-Niklaas en Kruibeke ondertekenen Europees Burgemeestersconvenant 2020
- Interwaas (Waasland Klimaatland) overtuigt andere Wase gemeenten om gezamenlijk BC 2020 te ondertekenen

klimaatplannen met CO₂-reductiedoelstellingen
-20% tegen 2020

Hoe CO₂-reductie realiseren?

Huishoudens 18.000 daken isoleren; 11.000 muren isoleren; 6.500 betere beglazing,...

Mobiliteit 2,5% meer verplaatsingen met fiets, clustercentrum voor goederen, 1% van alle autokm elektrisch,...

Handel en diensten 50% van de handelaars reduceert verbruik van verlichting naar 20W/m², 10% dakisolatie,...

Industrie optimaliseren en monitoren van processen

Hoe CO₂-reductie realiseren?

Landbouw energie-efficiëntie van processen

Lokale overheden eigen emissie reduceren met 20%

Lokale hernieuwbare energie 10 bijkomende windmolens, 347.000 m² zonnepanelen en 107.000 m² zonneboilers

Stuurgroep Waasland Klimaatland

- Ambitieuus!
- Maar ambities voor 2030-2040-2050
- Realistisch? Betaalbaar?
- Wie gaat dit uitvoeren?

Hoe klimaatplan realiseren?

Naar energieonafhankelijke regio: situatie in 2011

Energienuood

FOSSIELE ENERGIE

Hoofdzakelijk uit het
buitenland

NUCLEAIR

OLIE

KOLEN

3,42 miljoen MWh

Energiekosten

KOSTEN AANKOOP ENERGIE

Hoofdzakelijk naar
het buitenland

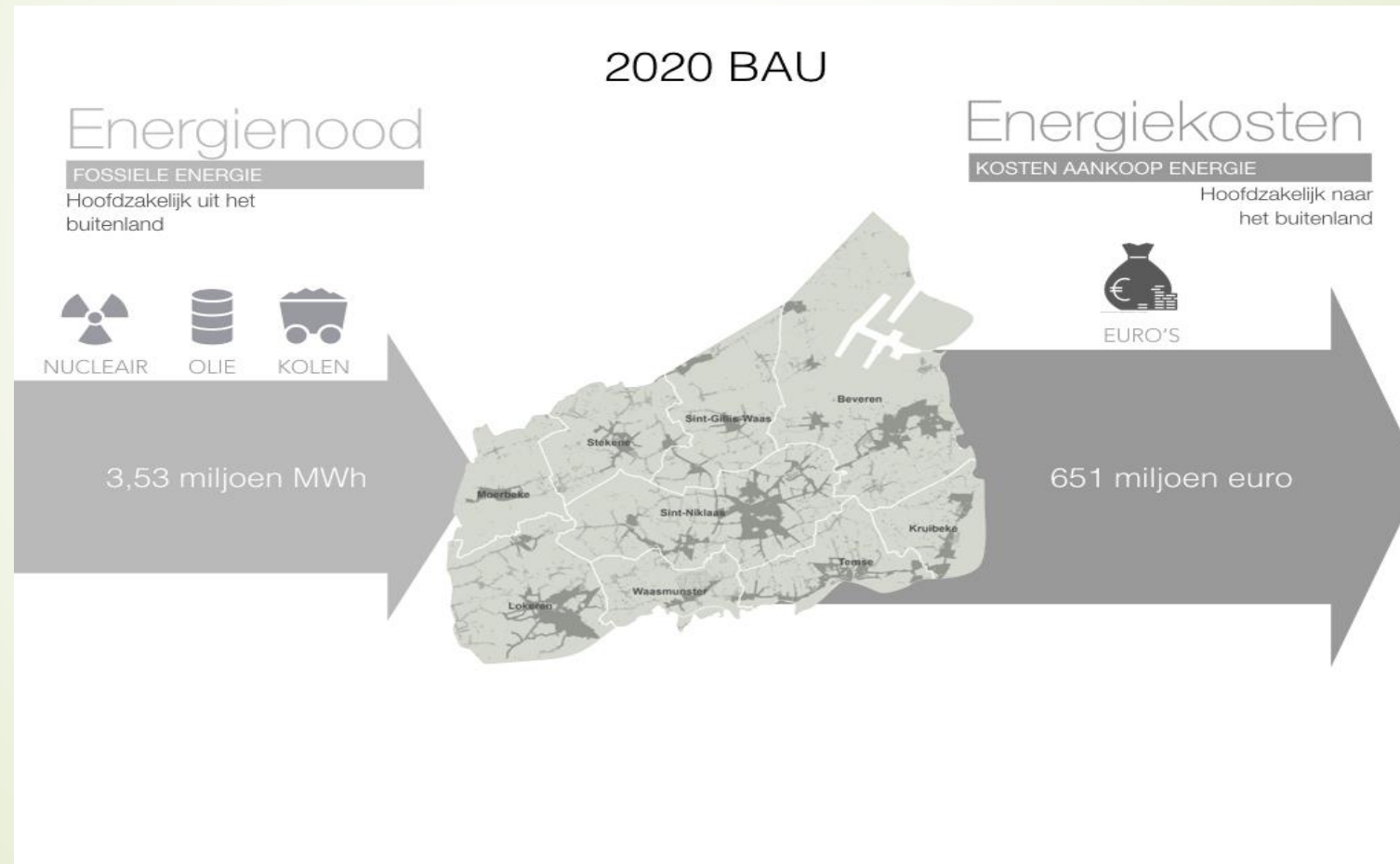

EURO'S

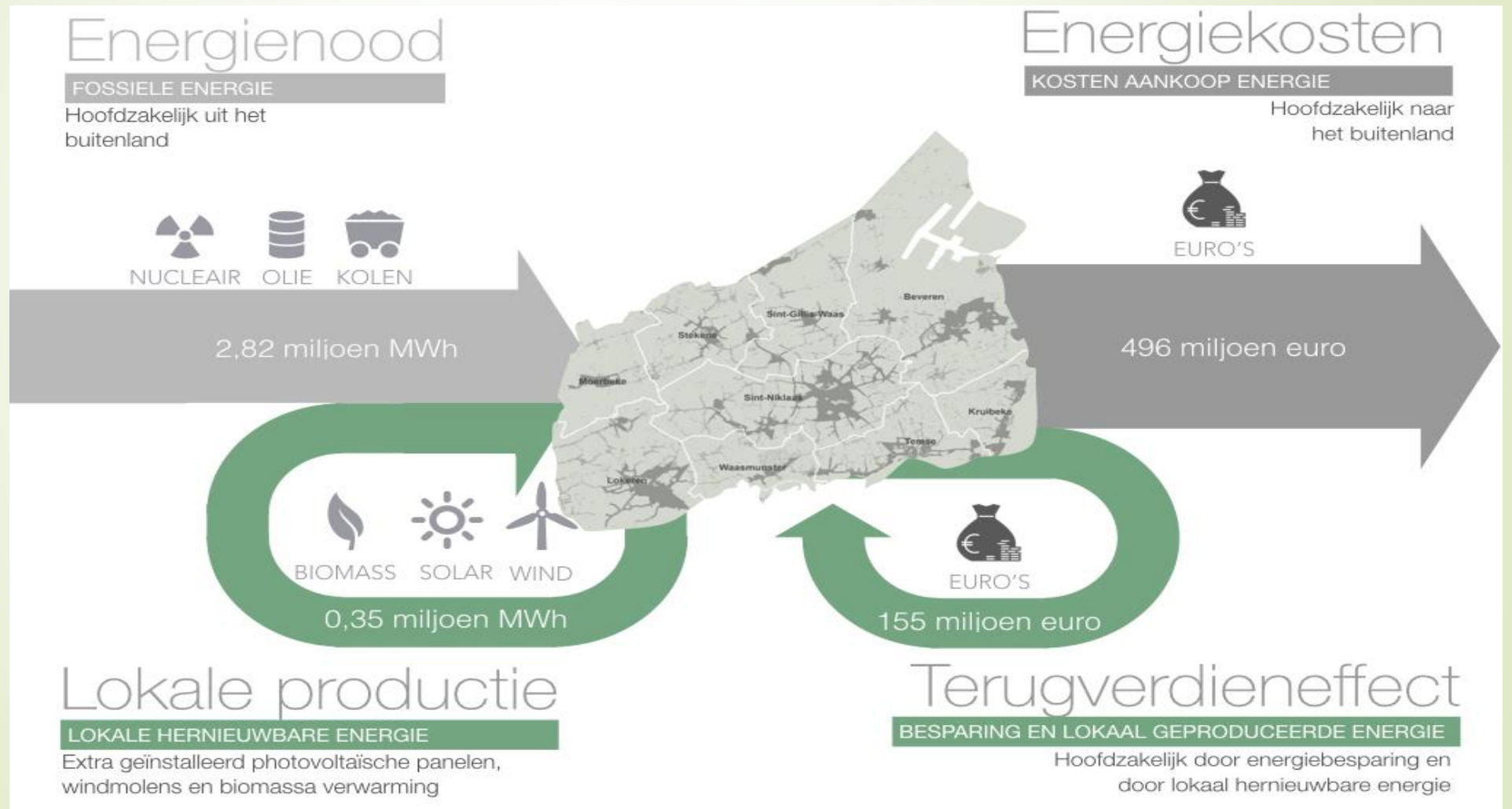
411 miljoen euro

Naar energieonafhankelijke regio: bij onveranderd beleid

Naar energieonafhankelijke regio: als klimaatplan wordt gerealiseerd

Lokale meerwaarde klimaatmaatregelen

- Totale investering 438 miljoen euro
- In 2020 reeds 299 miljoen euro terugverdiend (besparing energiefactuur)
- Invloed op tewerkstelling volgens studies en geëxtrapoleerd naar Waasland 300 extra jobs in 2020
- Stap naar energieonafhankelijke regio

mogelijke oplossingen?

- Duitsland: Energiewende
- Denemarken: burgers die samen investeren in bv collectieve verwarming
- Ook in België steeds meer burgers die zich verenigen in burgerenergiecoöperaties
- Ook Europa ziet rol voor BEG en HEG

Hoe richt ik een burgercoöperatie op?

24/10/2017

Ondersteuning bij opstart

❖ Interwaas

- subsidies voor ondersteuning opstart door begeleiding via Rescoop;
- budget communicatie en technische ondersteuning

❖ Vormingplus

- organisatie infoavond
- faciliteren vergaderruimte
- ter beschikking stellen dak voor PV-project

1^e jaar

- 1^e vergaderingen (maandelijks): grote groep met +- 20 personen
- Aansluiten bij Rescoop (ledenvergadering elke 4^e do)
- Daarna minder aanwezig: 10
- Personen die uitstappen en instappen
- Groep die elkaar niet kent
- Twijfel (oprichten bedrijf, bestuurdersaansprakelijkheid, gebrek aan kennis,...); zoeken evenwicht
- Voorzichtige zoektocht naar projecten
- MAAR toch veel goesting er samen iets van te maken

1^e jaar

Oprichting vzw Waas
energieforum

3 redenen:

- 1) CV so
- 2) Vrijwilligers
- 3) subsidieprojecten

2^e jaar

- Vaste kern van 8 geëngageerde Waaslanders
- Statuten en financieel plan krijgen vorm
- Zoektocht naar projecten bij verenigingen, lokale besturen, bedrijven,...
- Verandering vennootschapswetgeving

Statuten

- Missie en visie
versnellen energietransitie op sociaal rechtvaardige manier en op die manier bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelstellingen
- ICA-definitie en principes
- Onbezoldigde bestuurders
- Enkel natuurlijke personen kunnen coöperant worden
- 1 aandeel = 125€ (max. 40 aandelen pp)
- Ongeacht aantal aandelen = 1 stem
- Max. dividend is 6%

Soort projecten

- PV projecten (groot en klein)
- Windprojecten
- Andere hernieuwbare energieprojecten: bv warmtenetten, energieopslag, Gent Zonnestad (Energent)
- Ook energie-efficiëntieprojecten bv wijkrenovaties, adopteer je straatlamp,... (cfr. Energent, Zuidtrant, Pajopower)
- Autodeelprojecten (Coopstroom, Pajopower, ZuidtrAnt)
- Sensibilisatie

Windprojecten

- Zelf geen expertise
- Samenwerking met een Rescoop
- Mogelijkheid samen met Fincoop (min 20% rechtstreekse burgerparticipatie)

1 windmolen is voldoende om personeelslid in dienst te nemen!

PV Projecten

- Geen eenvoudige zoektocht:
Rekenmodel: gebaseerd op dat van andere Rescoops
- Zoeken naar win-win voor alle betrokken partijen

Toch willen we hier sterk op inzetten om zoveel mogelijk dakoppervlakte te benutten voor PV!

PV Projecten: werkwijze

Kleiner dan 10 kva (met terugdraaiende teller)

- Adhv eindafrekening voorstel uitwerken
- Berekenen op verbruik
- Terugbetaling over periode van 20j
- Winst vanaf dag 1!
- Onderhoud is verantwoordelijkheid MWP
- Na 20j is installatie van de klant

PV Projecten: werkwijze

Projecten groter dan 10 kva

- Idem
- 30% van productie mag geïnjecteerd worden op net tegen vergoeding (Banding factor)

Hoe MWP steunen?

- Coöperant worden
- (PV) projecten aanbrenge:
- Engagement groot of klein, eenmalig of voor langere periode

Bedankt voor jullie aandacht!
Nog vragen?

